

OBSAH

II. DÍL

Úvod	325
------------	-----

Část pátá

OD PAŘÍŽSKÉ KOMUNY DO KONCE 19. STOLETÍ

32. kap.: Francouzsko-pruská válka a pád druhého císařství 327	
Vznik francouzsko-pruské války. — Porážka Francie. — Revoluce 4. září 1870. — Marx o úkolech dělnické třídy. — Zápas lidových mas proti vládě »národní zrady«. — Národní shromáždění.	
33. kap.: Pařížská komuna.....	334
Revoluce 18. března 1871. — Vyhlášení Komuny. — Strany v Komuně. — Komuna jako nový typ státu, zárodek sovětské moci. — Významní představitelé Komuny. — Sociálně hospodářská politika Komuny. — Komuna a rolnictvo. — Zápas Komuny s Versailles. — Májový týden. — Historický význam Komuny a poučení z ní.	
34. kap.: I. Internacionála po Pařížské komuně	344
Obhajoba díla Komuny. — Haagský sjezd v roce 1872. — Význam I. Internacionály.	
35. kap.: Německé císařství na konci 19. a na začátku 20. století.....	346
Vznik německého císařství. — Německé císařství jako ztělesnění reakce a šovinismu. — Vzdělání kapitalismu. — Zemědělství. — Vnitřní politika říše. Bismarck. — Kulturní boj. — Dělnické hnutí v 70. letech. — Výjimečný zákon proti socialistům. — Zahraniční politika Bismarckova. — Vilém II. (1888—1918). Propuštění Bismarcka. — Německá sociální demokracie po zrušení výjimečného zákona. Revisionismus. — Obecná charakteristika německého imperialismu. — Zahraniční politika německého imperialismu ve 20. století. — Vnitřní politika Německa. — Příprava k imperialistické válce. — Rozmach stávkového hnutí na začátku 20. století. — Ruská revoluce v roce 1905 a německé dělnické hnutí. — Tři směry německé sociální demokracie.	

36. kap.: Anglie na konci 19. a na začátku 20. století 368

Anglie ztrácí první místo ve světové průmyslové výrobě. — Vzrůst bank a bankovního kapitálu. — Koloniální panství Anglie. — Dominia. — Indie. — Ostatní kolonie. — Anglický primát na moři. — Gladstone a Disraeli. — Zahraniční politika Disraeliho. — Disraeli a rusko-turecká válka. — Válka s Afghánci, Bury a kmenem Zulu. Obsazení Egypta (1882). — Třetí parlamentní reforma (1884). Boj Irů proti Anglii v 70.—80. letech. — Soustava dvou stran. — Postavení dělnické třídy. — Dělnické hnutí na konci 80. let a nový tradeunionismus. — Založení »nezávislé dělnické strany« (1893). — Anglo-burská válka (1899 až 1902). — Založení dělnické strany. — Návrat liberálů do vlády (1905). — Anglo-německé soupeřství. — Irská otázka v předvečer světové války.

37. kap.: Třetí republika ve Francii na konci 19. a na začátku 20. století 388

Zvláštnosti hospodářského rozvoje ve Francii. — Zvláštnosti francouzského imperialismu. — Zápas o republiku. — Umírnění republikáni ve vládě. — Francouzsko-ruské spojenectví. — Guesde a Lafargue. Založení dělnické strany. — Jaurès. — Zrada Millerandova. — Vnitřní a zahraniční politika radikálů. — Dělnické a socialistické hnutí. — Zesílení reakce. Příprava k válce.

38. kap.: Spojené státy americké na konci 19. a na začátku 20. století 400

Konec zápasu s otrokáři. — President U. Grant (1869 až 1877). — Hospodářský rozvoj USA po občanské válce. — Americký imperialismus. — Sblížení republikánů s demokraty. — Zvláštnosti v rozvoji dělnického hnutí v USA. — Masové hnutí v 70. až 80. letech. — »Americká federace práce« (AFL). — Farmářské hnutí. — Španělsko-americká válka. — Období presidentství Th. Roosevelta (1901 až 1908). — President Taft (1908—1912). — Vzrůst stávkového hnutí. — »Socialistická strana«. — Politická krise v USA v předvečer války.

39. kap.: Japonsko na konci 19. a na začátku 20. století 419

Přetvoření Japonska v buržoasní stát. — Postavení rolníků a dělníků. — Ústava z roku 1889. — Japonsko-čínská válka (1894—1895). — Japonský imperialismus. — Dobyvačná politika japonského kapitalismu. Rusko-japonská válka. — Dělnické hnutí v Japonsku.

40. kap.: II. Internacionála.....	426
Poslední léta života K. Marxe. — Engels a založení II. Internacionály. — Pařížský sjezd v r. 1889. — Engelsova smrt. — II. Internacionála po Engelsově smrti. — II. Internacionála po pařížském sjezdu. — Revoluce v r. 1905 a II. Internacionála — Bolševismus v mezinárodní aréně.	

41. kap.: Mezinárodní situace na konci 19. století.....	434
Německo jako hrozba evropské bezpečnosti. — Angloruské soupeřství. — Rusko-turecká válka. — San-stefanský mír a berlínský kongres (1878). — Rakousko-německý spolek. (1879). Trojspolek (1882). — Francouzsko-ruské spojenectví. — Zápas o rozdělení světa. — Boj o rozdělení Asie. — Rozdělení Afriky. — Otázka Dálného Východu na konci 19. století. — Dokončení rozdělení světa, Angloněmecké rozpory.	

Část šestá

OBDOBÍ IMPERIALISMU

AŽ K VELKÉ ŘÍJNOVÉ SOCIALISTICKÉ REVOLUCI

42. kap.: Imperialismus jako nejvyšší a poslední stadium kapitalismu	445
Technika v poslední třetině 19. a na začátku 20. století. — Imperialismus. Vznik monopolů. — Finanční kapitál. — Vývoz kapitálu. — Rozdělení světa mezi kapitalistické mocnosti. — Rozdělení světa mezi kapitalistické společnosti. — Pět základních rysů imperialismu. — Rozklad kapitalismu. — Zesílení nerovnoměrnosti hospodářského a politického vývoje. — Imperialismus jako poslední období kapitalismu.	
43. kap.: V předvečer buržoasně demokratické revoluce v Rusku.....	455

Přechod Ruska k imperialismu. — Carské Rusko v soustavě světového imperialismu. — Průmyslová krize na začátku 20. století. — *Začátek masového politického boje v Rusku.* — Politické probuzení dělnické třídy a úloha »Jiskry«. — První politické demonstrace let 1900—1901. — Politické stávkové demonstrace v letech 1902—1903. — Zubatovština. — Rolnické hnutí v roce 1902. — *Boj o vytvoření revoluční strany proletariátu.* — Příprava strany nového typu. — II. sjezd SDDSR. — *Carismus a buržoasie*

v předvečer revoluce. — Buržoasně liberální oposice. — Carismus v boji s národně osvobozeneckým hnutím.

44. kap.: První buržoasně demokratická revoluce roku 1905 v Rusku..... 476
- Rusko-japonská válka.* Přípravy k rusko-japonské válce. — Začátek a průběh války. — Význam pádu Port Arturu. — Revoluční krise v zemi v předvečer roku 1905. — 22. (9.) leden roku 1905 — začátek revoluce. — Krvavá neděle. — Protestní stávky v zemi. — Carismus a buržoasie po 22. lednu. — *Masové revoluční hnutí v létě roku 1905.* — III. sjezd SDDSR. — Cušima. — Revoluční boj proletariátu v létě roku 1905. — Rolnické hnutí. — Povstání na křižníku »Potěmkin«. — *Říjnová generální stávka.* — Bulyginova дума. — Portsmouthský mír. — Celostátní politická stávka. — Carův manifest ze 17. (30.) října 1905. — Sověty dělnických zástupců. — *Národně osvobozenecké hnutí národů Ruska v roce 1905.* — Boj Finska o autonomii. — Polský boj za národní osvobození. — Národní hnutí na Ukrajině a Bílé Rusi. — Revolučně osvobozenecký boj zakavkazských národů. — Národnostní hnutí povolžských a sibiřských národů. — *Prosincové ozbrojené povstání.* — Přerůstání stávky v povstání. — Sevastopolské námořnické povstání. — Rolnická povstání. — Příprava ozbrojeného povstání. — Moskevské ozbrojené povstání. — Povstání v jiných městech. — *Revoluce na ústupu.* — Revoluční boj v roce 1906. — Příčiny porážky revoluce v roce 1905. — Význam revoluce z let 1905—1907.
45. kap.: Mezinárodní situace na začátku 20. století..... 518
- První imperialistické války: španělsko-americká a angloburská. — Lidové povstání v Číně. — Anglo-japonské spojení a rusko-japonská válka. — Anglo-německé soupeřství a vytvoření Dohody. — První marocká krise (1905—1906). — Algecirská konference. — Anglo-ruská dohoda. — Vliv ruské revoluce 1905 na rozvoj osvobozeneckého hnutí. — Anexe Bosny a Hercegoviny. — Druhá marocká krise. — Italsko-turecká válka (1911—1912). — Balkánský spolek. První balkánská válka (1912—1913). — Druhá balkánská válka (1913). — Následky balkánských válek.
46. kap.: První světová válka..... 531
- Počátek první světové války. — Přejít evropské války ve válku světovou. — Imperialistický charakter války. —

— Německý válečný plán (plán Schlieffenův). — Vpád do Belgie a do Francie. — Posíční válka. — Ofensiva ruských armád ve Východním Prusku a v Haliči. — Význam ruských vítězství v roce 1914. — Vojenská a politická bilance roku 1914. — Přejít Itálie na stranu Dohody. — Balkánské země ve válce. — Přenesení hlavních operací na východní frontu. — Porážka Srbska. — Vojensko-politická bilance r. 1915. — Verdunská bitva. — Ofensiva generála Brusilova. — Bitva na Sommě. — Vstup Rumunska do války a jeho porážka. — Bitva u Jutska. — Vojenská a politická bilance r. 1916. — *Ztroskotání II. Internacionály. Úsilí bolševiků o vytvoření III. Internacionály.* — Zrada vůdců II. Internacionály. — Revoluční směr v mezinárodním dělnickém hnutí. — Lenin a bolševici o různých typech války. — Leninův boj o vytvoření Komunistické internacionály. — *Národní hospodářství a postavení proletariátu za války.* — Podřízení národního hospodářství vojenským zájmům. — Postavení proletariátu za války. — *Průběh první světové války v roce 1917.* — Revoluční situace v Evropě. — Mírové nabídky Čtyřspolku. — Únorová buržoasně demokratická revoluce v Rusku. — USA a válka 1914—1918. — Ponorková válka. — Válečné akce v r. 1917. Plány obou stran a počátek tažení. — Zesílení revolučního hnutí v západní Evropě r. 1917. — Válečné akce v druhé polovině r. 1917. — Východní fronta. — Katastrofa u Caporetta. — Válečná a politická bilance r. 1917.

47. kap.: Únorová buržoasně demokratická revoluce v Rusku 560

Svržení carismu. — Dvě spiknutí. — Povstání v Petrohradě. — *Dvojládí.* — Vznik petrohradského sovětu dělnických a vojenských zástupců. — Prozatímní výbor státní dumy. — Vítězství revoluce v zemi. — Prozatímní vláda. — Třídní podstata dvojládí.

Část sedmá

VELKÁ ŘÍJNOVÁ SOCIALISTICKÁ REVOLUCE

48. kap.: Období přípravy Velké říjnové socialistické revoluce..... 569

Začátek krise Prozatímní vlády. — Imperialistická politika Prozatímní vlády. — Leninovy dubnové these. — Dubnová (květnová) krise. — *Červnová krise.* — Demonstrace 1. července. — Ofensiva na frontě. — *Národní osvobozené hnutí národů Ruska po svržení carismu.*

— Národnostní politika Prozatímní vlády. — Konflikt Prozatímní vlády s Finskem. — Litva, Lotyšsko a Estonsko po únorové revoluci. — Ukrajinská ústřední rada a Prozatímní vláda. — Běloruská ústřední rada. — Zakavkazský výbor a »národní rady«. — Politika Prozatímní vlády ve Střední Asii. — *Červencová krise*. — Demonstrace 16.—18. července. — VI. sjezd bolševické strany. — *Rozdrcení protirevoluční vzpoury generála Kornilova*. — Spiknutí buržoasie proti revoluci. — Mobilisace revolučních sil. — *Příprava úderu*. — Přioštění revoluční krise. — Bolševisace mas.

49. kap.: Vítězství Velké říjnové socialistické revoluce..... 598

Říjnové ozbrojené povstání. — Příprava povstání. — Povstání v Petrohradě. — II. sjezd sovětů. — Rozdrcení protisovětské vzpoury Kerenského a Krasnova. — Povstání v Moskvě. — Říjnová revoluce na frontě. — *Budování sovětského státu*. — Zhroucení pokusů o likvidaci diktatury proletariátu. — Rozbití starého vládního aparátu. — První kroky k socialismu. — Vytvoření sovětského státního aparátu. — Splynutí sovětů dělnických a rolnických zástupců. — »Deklarace práv národů Ruska«. — Vznik »Čeky«. — *Triumfální pochod sovětské moci*. — Rozšíření a upevnění sovětské moci. — Porážka Kaledina a Dutova. — Boj o sovětskou moc na severním Kavkaze. — Boj o sovětskou moc na Sibíři. — Rozpuštění Ústavodárného shromáždění. — III. sjezd sovětů. — *Sovětská vláda osvobozuje ujařmené národy*. — Uznání nezávislosti Finska. — Boj o sovětskou moc v Litvě, Lotyšsku a Estonsku. — Boj o sovětskou vládu na Ukrajině. — Boj o vládu sovětů na Bílé Rusi. — Boj o sovětskou vládu v Zakavkazsku. — Boj o vládu sovětů ve Střední Asii. — Lidový komisariát pro národnostní záležitosti. — *Světodějný význam Velké říjnové socialistické revoluce*. — Příčiny vítězství Říjnové revoluce. — Význam Říjnové revoluce.

50. kap.: Mezinárodní význam Velké říjnové socialistické revoluce..... 636

Chronologický přehled..... 653

Jmenný a věcný rejstřík..... 661